

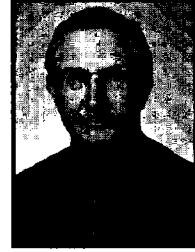
## 4 ARALIK 2009 BOYKOTUNUN HATIRLATTIĞI 1974 YILININ ANILARI

1974 Yılında Sağlık Bakanlığı halkı etkileyecek en kolay reklâm olan ilaç fiyatlarını düşürmek için, sadece eczacı kâr oranını indirmek kararı almıştı. Yani bizim buraların deyimiyle “el kesesinden - yani eczacının cebinden- ikram yapmayı planlamıştı.

O zamanki uygulamada eczanelerin kar oranı satış fiyatı üzerinden % 20 idi. Sağlık Bakanlığı aldığı kararla bu oranı % 16'ya indirdi. % 16'lık bir kar oranıyla eczanelerin yaşaması olanaksızdı. Bu nedenle Türk Eczacıları Birliği bakanlık yetkilileriyle görüşüyor, eczacı odaları da kendi bölgelerinde konuyla ilgili çalışmalar yapıyordu.

1974 yılında TEB Başkanı İbrahim ÇETİNKAYA idi. Gaziantep Eczacı Odası Başkanı ise Nejdet SAYAR'dı. Oda Yönetim Kurulu'nda ise

Süleyman SAMLI,  
Yalçın DURAKOĞLU,  
Reşat KALEOĞLU  
Faruk KAYAALP görev almışlardı.



*Ecz. Refik ÖZDİNCİ*

12 Mart Muhtırası sonrasındaki ara dönem yaşanmaktaydı. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nden güvenoyu alamamasına rağmen, fiilen yetkili olan Sadi IRMAK'ın başbakan olduğu hükümet görevdeydi. Hükümetin olağanüstü bir durumda kurulması nedeniyle TBMM dışından çok sayıda bakan hükümette yer almıştı.

1950'li yıllarda yeni mezun olarak atandığı Gaziantep Lisesi'nde Fransızca Öğretmenliği yapan hocamız Zekai BALOĞLU Gençlik ve Spor Bakanı, Dr. Kemal DEMİR ise Sağlık Bakanı olarak kabinede görev almışlardı.

1974 yılının Kasım ayında İstanbul'da yapılan TEB Büyük Kongresi'nde ilaç fiyatlarındaki değişim konusu tartışıldı. Uzun görüşmeler sonunda boykot kararı alındı. Bu boykot iki aşamalı olarak gerçekleştirilecekti. Birinci aşamada, nöbetçi eczaneler bırakılarak diğer

eczaneler kapatılacaktı.

1974 yılının Aralık ayı içinde bir gün olağan nöbetçi eczaneler açık bırakılarak boykot yapıldı. Ancak bu boykot eczacının beklediği sonucu getirmedi.

TEB, Merkez Heyeti 1975 yılının Şubat ayı içinde –şu an tam gününü hatırlayamadığım- bir pazartesi gününü eylem günü olarak belirleyip ilan etti. Bu duyuru üzerine Sağlık Bakanı Dr. Kemal DEMİR sert tepki göstererek “eczacıların eczanelerini kapatmaları halinde, hastane eczanelerini devreye sokacağını, vatandaşın ilaç almakla ilgili problem yaşamayacağını ve vatandaş ilacını hastanelerden alacağı için hizmetin de aksamayacağını, ayrıca bu eyleme katılacak olanların ruhsatlarının iptal edileceğini” belirten bir açıklama yaptı.

Eczacı odaları hazırlıklarını yaptılar. O dönemde eczacı odası sayısı 11 veya 12 idi. Şanlıurfa eczacıları da Gaziantep Eczacı Odası'na bağlıydı.

O günlerde Gençlik ve Spor Bakanı olan hocamız Zekai BALOĞLU Gaziantep'e geldi. Görüşme talebi üzerine Kamil Ocak Stadyumu müdür odasında kendileriyle bir toplantı yaptık. Toplantıda bizlerden bu boykotu yapmamamızı, kararımızdan vazgeçmemizi söyledi. Oda yönetici olan ya da olmayan, toplantıya katılan bütün arkadaşlarımızla birlikte, bunu yapmak zorunda olduğumuzu ve kararımızın kesin olduğunu ifade ederek toplantıdan ayrıldık.

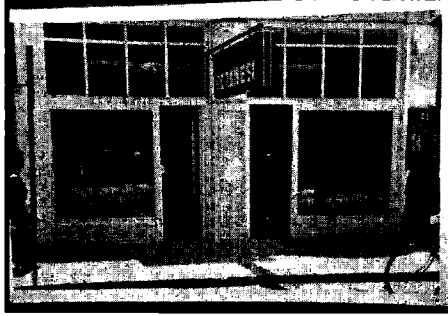
Boykottan önceki hafta içinde Şanlıurfa'daki ve ilçelerdeki eczacılar da dahil olmak üzere, tüm eczacıların boykotun yapılacağı Pazartesi günü mazeretleri nedeniyle eczanelerini açmayacaklarını belirten dilekçeleri odamızda toplandı. Pazartesi günü nöbetçi olan eczacılarımızın yasal takibe uğramamaları için mazeretli nöbet değişimi dilekçeleri de dosyaya eklendi.

O zamanlarda Cumartesi günleri 13.00'a kadar resmi daireler çalışmaktaydı. Eczacı odasında toplanan dilekçeler, 6197 Sayılı Yasa'ya göre, tedbir olması bakımından Cumartesi günü saat 12.30 – 13.00 arasında illerde valiliklere, ilçelerde kaymakamlıklara gönderildi.

İletişim koşullarının son derece kısıtlı olduğu o günlerde PTT santraline numara yazdırıp yanıtı bekleme şeklinde telefon görüşmeleri yapılabiliyordu. Bunun dışındaki tek haberleşme yöntemi ise telgraf

çekmek idi.

Tam bu dönemde, Sağlık Bakanlığı ile görüşmeleri sürdüren TEB Başkanı İbrahim ÇETİNKAYA, “boykot yapmayabiliriz” şeklinde bir açıklama yaptı. Bu açıklama üzerine, TEB Merkez Heyeti Başkanı'na ağır ifadelerle dolu telgraflar gönderildi. Büyük Kongre kararlarının dikkate alınmamasının ve uygulanmamasının getireceği sonuçlar, telgraflar aracılığıyla başkana iletildi.



Arı Eczanesi - Ecz. Abdülkadir BİLGE

Bu görüşmeler sürerken, bir yandan da odamızda bir komite oluşturduk. Benim de içinde bulunduğum komitede Oda Başkanı Nejdet SAYAR, Rahmetli büyüğümüz Ecz. İhsan Güzel, Ecz. Mehmet UZMEN, Ecz. Yalçın DURAKOĞLU, Ecz. Abit ATAY, Ecz. Abdülkadir BİLGE, Ecz. Yaşar ÖZKEÇECİ ve Ecz. Yaşar DİNLER görev almıştı. Toplantı yerimiz ise rahmetli İhsan Güzel'in oteli idi. Güzel Otel o dönemde tadilat geçirdiği için toplantılarımızı rahatlıkla yaptık. Otelin yönetim odası bizim operasyon merkezimiz idi. Ecz. Abit ATAY, konuşmaları herkesin rahatlıkla duyabilmesi için telefonu eski bir radyonun hoparlörüne bağladı. Bu başarılı çalışmasından sonra Abit ATAY'ın adı bir süre “Teknik montaj Abit ATAY” olarak anıldı.

Diğer odalarla yapılan telefon görüşmelerinde kimi odaların sıkıyönetimden çekindikleri için, kimilerinin de TEB başkanının açıklamalarını bahane ederek boykot yapmayacaklarını öğrenmiştik. Erzurum Eczacı Odası ile yapılan görüşme sonrasında, o dönemdeki teknik düzenekler nedeniyle telefon görüşmelerimizi işiten santral memurleri “Bakın Türkiye'de tek başımıza kaldınız” diyerek bize takılıyorlardı.

Boykotun öncesinde ve boykot sırasında yapılan yazışmalarda, belgeye imza atacak arkadaşlarımızdan bir tanesi çekincelerini dile getirince Oda Başkanı Nejdet SAYAR sorumluluğu üzerine aldı ve birlikte

hazırlayıp yazılan bütün belgeleri kendi adıyla imzalayarak gönderdi.

Pazar akşamı geç bir saatte, daha önceden matbaada bastırduğumuz ilanları tüm eczanelere astırdık. Bu yazıda "Pazartesi günü hastane eczanesinin nöbetçi olacağı" bilgisi bulunmaktaydı.



**Ecz. Abit ATAY**

Pazartesi sabahı, Güzel Otel'de bir araya geldik. Şanlıurfa'dan ve ilçelerden de eczacı arkadaşlarımız gelmişti. Hep birlikte operasyon merkezimizden durumu takip ediyorduk. O gün yapılan görüşmelerde Türkiye'de sadece Gaziantep Eczacı Odası'nın kongre kararlarına uygun olarak boykot yaptığı, başka hiçbir ilde kapalı eczane olmadığı bilgisini edindik. Yaptığımız bu boykot yüzünden adımızı uzunca bir süre "Federe Oda" veya "Federe Gaziantep Eczacı Odası" olarak kullandık.

Pazartesi günü öğleye doğru vatandaşların şikâyetleri yoğunlaşmaya başladı. Hatta bazı vatandaşlarımız bizim yanımıza da geldiler. Gelen yurttaşlarımızı sakinleştirmeye çalışarak durumu idare ettik. Otele sivil polislerin biri geliyor, öteki gidiyordu.

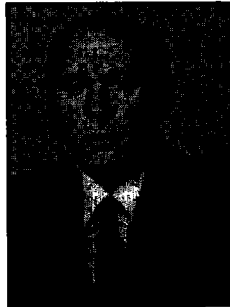
Bu eylemimizin Türkiye'de duyulmasını istiyorduk ama, TV tek kanal ve Gaziantep'te henüz deneme yayınları yapıyor, TRT radyoları ise haberi vermiyorlar. O dönemde TRT'de haber müdürü olan Mehmet BARLAS'a ulaşmayı denedim. Ancak mümkün olmadı. Ancak sekreterine

not bırakabildim. Konuyu kendi aramızda tartışırken, boykotu tek eczacı odası olarak sürdürmenin halkın gözünde bizi zora sokacağını da göz ardı etmiyorduk. Bu arada diğer eczacı odalarından yoğun biçimde destek ve AFERİN mesajları geliyordu. Biz de Merkez Heyeti üyeleriyle telefonda ağır ifadeler kullanarak tartışıyorduk.

Akşam saat 17.00 sıralarında sivil polisler yeniden geldiler. Vali Bey tarafından görevlendirildiklerini, bizi Vali Bey'in görüşmeye davet ettiğini söylediler. Bu arada otelin girişinde bulunan genç eczacıları götürmek isteyen polisler Abit ATAY; "asıl elebaşları yukarda bunlar bir şey yapmadı ki" diyerek günün esprisini yapmıştı. Daha sonra otelde bulunan 10-12 eczacı vilayete gittik. Vali Bey'in Özel Kalem Müdürü yanında beklerken birkaç vatandaş ellerinde reçetelerle gelerek şikâyetlerini bildirdiler. O sırada bizimle birlikte bekleyen İl Sağlık Müdürü rahmetli Dr. Mehmet Ali MARAKOĞLU, vatandaşların şikâyetlerini kendisi dinleyip, yanılarak, bizleri orada vatandaşlarımızla karşı karşıya getirmedi. Kendisini rahmetle ve şükranla anıyoruz.

Vali Bey, makamına girdiğimizde Gençlik ve Spor Bakanı Zekai BALOĞLU'nun aradığını ve Sağlık Bakanı Dr. Kemal DEMİR'in ertesi gün görüşmek üzere bizi Ankara'ya çağırıldığını ilettiler. Valilik makam odasında bulunan Belediye Başkanı Esat Kaya TURGAY bana hitaben; "Refik, artık boykotu bitirin, herkes anladı" dedi. Ben de daha TRT'ye bile ulaşamadığımızı söyledim. Ancak Sağlık Bakanı'nın bizimle görüşme talebini öğrendikten sonra çok sevindik.

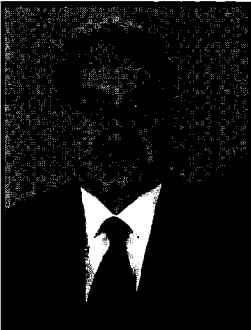
Valinin odasından mutlu biçimde çıkıyorduk ki; odada bulunan Emniyet Müdürü Mustafa YİĞİT bizi kibarca durdurarak ifadelerimizin alınacağını söyledi. Binanın bodrum katına indik. İfadenin alınacağı mekana ininceye kadar 12 olan sayımız yediye düşmüştü. İfadelerimiz alındı. Tam bitti gidiyoruz derken, savcılıkta da ifade alınacağı söylendi. Sivil polisler eşliğinde savcının odası önünde bekliyorduk.



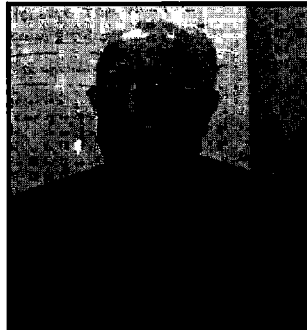
*Ecz. Mehmet UZMEN*

Odaya çağrıldığımız zaman, daha önceden savcılık deneyimi bulunan Ecz. Abit ATAY “önce ben içeriye gireyim” dedi. İçeriye girdi, az sonra çıktı ve bizlere şu uyarıyı yaptı: “Aman dikkat edin, ifade verdikten sonra hazırladıkları bir yazıyı imzalamak istiyorlar. Bu yazıda “yarın eczanemi açma konusunda idari emre uyacağım” şeklinde bir ibare var. Ben “mazeretim devam ediyor” diye yazdım, imzaladım.” Dedi. Hepimiz sırayla içeriye girdik ve Abit ATAY’ın uyardığı biçimde davranarak ifadeleri imzaladık.

Tam işimiz bitti gidiyoruz derken bu defa da “suçüstü mahkemesi olacaksınız, gidemezsiniz” cevabını aldık. Ağır Ceza Mahkeme Salonu’nu açmışlar, nöbetçi hakim geldi. Saat 19.00 civarında ifadelerimiz yeniden alındı. Ağır Ceza Hakimi hepimizin tanıdığı bir isimdi. Vali Bey’in bizi “hükümetin emirlerine itaatsizlik, riayetsizlik ve direniş yapmak” suçlamasıyla savcılığa şikayet ettiğini söyledi. Bendeniz Refik ÖZDİNÇ, İhsan GÜZEL, Mustafa AYATA, Abit ATAY, Necdet SAYAR, Abdülkadir BİLGE valinin bu şikayeti üzerine suçüstü mahkemesine çıkarılmıştık. Hakim Bey o anda karar vermek istemedi. İhsan Güzel’in nüfus kaydı yanında yok gerekçesiyle davayı erteledi. Olayı daha sonra anlatan rahmetli İhsan GÜZEL’e savcılıktaki ifade alma sırasında “sen yaşlı başlı insansın, hiç sana yakışıyor mu” gibi ifadeler kullanmışlar. Rahmetli İhsan Ağabey, gereken cevabı vermiş, ama çok üzülmüştü. Daha sonra tüm arkadaşlarımız savcılığa giderek tek tek ifade verdiler. Benzer kelimeleri odaya girip çıkan her arkadaşımız için kullanmışlardı. Sonunda davalar düştü. Bazı arkadaşlarımız “kararname gereği” küçük para cezaları ödemek zorunda kaldılar. Bu arada başımıza gelecekleri bildiğimiz için hanım eczacılarımızı valiliğe gidişten muaf tutmuştuk. Yoksa bu eylemi destekleyen hanım eczacılarımız da Güzel Otel’e gidip geliyorlardı.



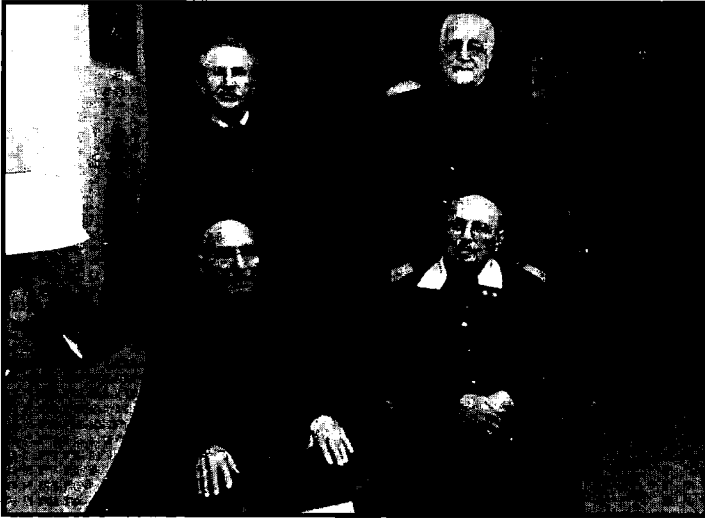
**Ecz. Necdet SAYAR**



**Ecz. Mustafa AYATA**

Mahkemeden sonra Güzel Otel'e geldik. Ben, İhsan GÜZEL ve Şanlıurfa temsilcisi Nihat GÖLLÜ birlikte Ankara'ya gittik. Gaziantep'deki görevi Mehmet UZMEN devraldı. Kendi aramızda yaptığımız konuşmada boykotu bitirme kararı aldık. Ancak Bakanla görüşmeden bu kararımızı dışarıya duyurmayacaktık. Ankara'ya vardık. Gençlik ve Spor Bakanı makamına sabah erkenden gittik. Sağlık Bakanını aradı. "Gaziantep'ten emrettiğiniz arkadaşlar geldi, kabul buyursanız size gelecekler" dedi.

Çıktık. Arabaya binerken Nihat GÖLLÜ "ben gitmem, Sağlık Bakanı hem bizi çağırıyor, hem de kabul ederseniz diye söz kullanıyorlar, buna çok kızdım" dedi. İhsan Ağabeyle biraz güldük, biraz moral verdik arkadaşımıza ve birlikte Sağlık Bakanı'na gittik.



Ayaktakiler Soldan Sağa: Ecz. Refik Özdiç, Ecz. Mustafa Ayata  
Oturaneler Soldan Sağa : Ecz. Abit Atay, Ecz. Mehmet Uzmen

Sağlık Bakanı Kemal DEMİR, bizi lojmanda kabul etti. Sıkıntılarımızı anlattık. Sözümüzü "Sayın Bakanımız, sizin vereceğiniz söz bizim için yeterlidir" diye bitirdik. Bakan bizi dinledikten sonra "Ben dün akşam haberlerde bir açıklama yaptım, o size mesajdı" dedi. Biz de o saatlerde Suçüstü Mahkemesi'nde olduğumuzu, haberleri dinleyemediğimizi söyleyince bakanımız; esprili bir şekilde "Oh olsun size, iki gece uyutmadınız beni" dedi ve devam etti: "Sizi tebrik ediyorum. Çok büyük bir iş yaptınız. Size şimdi bakanlıkta bir oda gösterecekler ve bir

telefon tahsis edecekler. Bu telefon dinlenmeyecektir. Arkadaşlarınıza durumu anlatın ve eczanelerinizi açın.” dedi. (Bu arada telefonlarımızın dinlendiğini Gaziantep'te Vali Bey'i ziyaret ettiğimiz sırada öğrenmiştik.) Bize ayrılan odadaki telefondan operasyon merkezimiz olan Güzel Otel'i aradım. Mehmet UZMEN karşımdaydı. Kendisine Bakanla görüştüğümüzü, sorunumuzun çözümü konusunda mutabakata vardığımızı ve Çarşamba günü eczanelerimizi açacağımızı söyledim. Uçakla Adana'ya geldik, havaalanında bıraktığımız İhsan GÜZEL'in Volkswagen arabasıyla Gaziantep'e döndük. Bu arada ziyaret ettiğimiz Adana Eczacı Odası başkan ve yöneticileri de bizleri cesaretimizden dolayı kutladılar.

Boycot eyleminden bir süre sonra kar oranlarımız eski haline geldi. Bu oran İlaç Fiyat Kararnamesi değişip, kademeli kar oranı getirilinceye kadar devam etti.

O zaman yapılan bu boykot da göstermektedir ki birlik olmak her zaman önemlidir.

**BİR ve BÜTÜN OLURSANIZ HİÇBİR GÜÇ SİZİ YENEMEZ...**

**4 Aralık 2009 - GAZİANTEP**  
**Eczacı Refik ÖZDİNÇ**